

ALSÓ-DUNA-VÖLGYI KÖRNYEZETVÉDELMI ÉS VÍZ- ÜGYI IGAZGATÓSÁG

6500 Baja, Széchenyi I. u. 2/C.

Tel.: 79/525-100 Fax: 79/325-212

e-mail: titkarsag@adukovizig.hu weblapcím: www.adukovizig.hu

SZÖVEGES INDOKLÁS A 2008. évi zárszámadáshoz

I. Általános indoklás:

Az Alsó-Duna-völgyi Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság 2008. évi elemi költségvetés eredeti előirányzata 1 052,1 Mft. A többlet feladatokkal (fenntartás, védekezés, helyreállítás, beruházás, EU-s pályázatok, saját működési többletbevétel, vállalkozási feladatok) párhuzamosan az évközi előirányzat módosítások a az előirányzatot 1 748,3 Mft-ra növelték.

1.) **Az intézmény 2008. évi szakmai tevékenységének és működésének összefoglalása:**

Vízgyűjtő-gazdálkodás és Monitoring:

2008-ban a **Vízrajzi Csoport** alapvetően az év elején elkészített észlelési, mérési és ellenőrzési ütemtervek alapján végezte a munkáját. A háromheti ciklusokra épülő vízhozam mérési programot igyekeztünk összehangolni a VKI monitoring programmal. Az alföldi csatornák minőségi monitoringát illetően a feladat a pécsi felügyelőségtől átkerült a szegedi felügyelőséghez. Így az ehhez kapcsolódó méréseket Szegeddel egyeztetve végeztük, míg a Dunára vonatkozó adatszolgáltatást továbbra is Pécs felé teljesítettük.

2008-ban szélsőséges időjárási vagy vízjárési helyzet gyakorlatilag nem zavarta meg az eredeti mérési tervet.

Az észlelt és mért adatok feldolgozása a vonatkozó előírások szerint megtörtént. Ugyancsak elkészült az előző (2007) évi dunai adatsorok egyeztetése és összehangolása. (Ebben a feladatban a bajai igazgatóság a VKKI által kijelölt koordinátor szerepét tölti be.)

Sajnos a számos alkalommal kritizált ágazati vízrajzi informatikai alkalmazások javítása terén nem történt előrelépés, a többszörös ígérek ellenére sem.

Az Igazgatóságon belüli adatforgalom a *VízAdat* programra alapozva jól működött.

A Magyarország és Szerbia között fennálló hidrológiai együttműködési szabályzat alapján közös mérési programot hajtottunk végre és folytattuk a korábbi évek adatainak ellenőrzését és kölcsönös cseréjét.

2008 szeptemberében mérőcsoportunk nemzetközi mérőgyakorlaton vett részt a Száva folyón, a horvátországi Sisak városánál.

A VKI végrehajtásával kapcsolatos vízgyűjtő-gazdálkodási tervezési munka előkészítéséhez a Vízrajzi Csoport a hidrológiai jellemzők leírásával járult, illetve járul hozzá.

A Vízrajzi Csoport irányításával lebonyolított kettő Interreg projektet 2008-ban befejeztük. Mind a *Veszélyes Duna-szakaszok hidrodinamikai modellezése folyószabályozás tervezéshez* elnevezésű projektet, mind pedig a *Dunai árvédelmi monitoring fejlesztése* elnevezésű projektet 2008 májusában zártuk. Ez utóbbi projekt keretében építettünk ki négy új dunai webkamerát, amelyeket sikerrel használtunk az idei télen megjelenő zajló jég megfigyelésére. Részt veszünk több, a VKKI által koordinált programban, amelyek az észlelőhálózat fejlesztését célozták meg. A 2008-ban elindított programok remélhetően ebben az évben realizálódnak.

Vízrajzi munkánkat az ISO Minőségirányítási Rendszer kereti között végezzük.

A **Vízgyűjtő-gazdálkodási csoport** meghatározó feladata volt a területi vízgyűjtő-gazdálkodási terv elkészítésének előkészítése, és az országos terv elkészítését segítő munkák végrehajtása.

Folytatódott a „Főbb vízgazdálkodási kérdések” című anyag társadalmi konzultációja. Baján és Kalocsán 1-1 konzultáció került megtartásra, ahol megjelentek az érdekelt és érintett gazdák, önkormányzatok és társadalmi szervezetek. Mindkét alkalommal a helyi TV felvételt készített, ezzel is hozzájárulva a társadalmi konzultáció sikeréhez.

Központi iránymutatás szerint elkészült a felszíni víztestek jellemzése. Ezt a feladatot a KÖVIZIG a VKKI – 12 KÖVIZIG konzorcium tagjaként vállalta magára.

Ugyancsak elkészült az emberi tevékenységek víztestekre gyakorolt hatását összefoglaló anyag.

A csoport jelentős szerepet vállalt a víztestek minősítését elősegítő, a makrofiták gyorsfelmérésén alapuló módszer bevezetésében is.

A vízkészletekkel való gazdálkodás terén határidőre elkészültek az adatszolgáltatások a felszíni- és felszín alatti vízmérlegekhez.

Minden évben visszatérő feladat az üzemelő vízművek adatszolgáltatásának a feldolgozása és továbbítása a VITUKI felé. A feladatot a csoport határidőre teljesítette.

A **Vízminőségi és Biológiai csoport** feladata volt a VKI monitoring program tervezése, a végrehajtás koordinálása. A feladat végrehajtását nehezítette a KÖFE-k közötti területi illetékességi viszonyok átrendeződése.

A csoport igen jelentős munkát végzett a víztestek kémiai és biológiai értékelése terén is.

A KÖVIZIG-en belül is új feladatként jelentkezett a vízminőségi problémák kezelői szerepkörből adódó megoldási kötelezettsége. Ilyen, különösen előtérbe kerülő problémák voltak a VII. csatornába történő tisztított szennyvízbevezetés Akasztónál, a II. sz. övcsatornában kiülepedő, a szennyvíztelepi bevezetésből származó iszap Izsáknál és a Bácsbokodi szennyvíztisztító elkészültével kialakult helyzet. A csoport által készített szakértői anyagok tették lehetővé a szakszerű szakmai döntések meghozatalát.

A csoport dolgozóinak szakértelmére támaszkodtak más szakágazati osztályok is a különböző pályázatok menedzselése során.

Környezetvédelmi és Víziközmű feladatok:

A hatósági munkát segítő szakvéleményezésekkel kapcsolatos megkeresés az Alsó-Tisza-vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőségtől egyre ritkábban érkezett. Szakvéleményezésre anyagot többnyire a bajai kirendeltség, néhány esetben a szegedi központ küldött igazgatóságunknak.

Véleményünket nagyobb létesítmények (szennyvízberuházás) vízjogi elvi, létesítési és üzemeltetési engedélyezése kapcsán kérte a hatóság.

Víziközmű témában felügyeleti ellenőrzésekkel kapcsolatos megkeresés a Felügyelőség részéről nem érkezett.

A Minisztériumnak és a VKKI-nak elvárása, hogy a hatósági munka megszűnése ellenére a területi információink napra-készek és minél teljesebb körűek legyenek. Ennek az elvárásnak a hatósági megkeresés és főleg a területi jelenlét hiányában egyre nehezebben tudunk eleget tenni, ezért igyekszünk a nagyobb szolgáltatók vízműves és szennyvízes felülvizsgálatán részt venni.

2008-ban a HALASVÍZ-től és a KALOCSAVÍZ-től kaptunk lehetőséget néhány vízmű megtekintésére.

Feladatunk az agglomerációs kérelmek befogadása, véleményezése és az VKKI-hez történő felterjesztése. Az év során két agglomerációs átszórulási kérelem érkezett, Kiskőrös és Bácsbokod (már két alkalommal) nyújtott be kérelmet.

Kiskőrös megfelelő és felterjeszthető anyagot nyújtott be, melyre már a kedvező elbírálás is megszületett, ezzel KEOP pályázatot nyújthatott be a város.

Bácsbokod település a meglévő és kihasználatlan szennyvíztelepe miatt próbál a környező településekkel közös agglomerációt kialakítani. A felülvizsgálati anyag elfogadhatatlan minősége miatt már hónapok óta húzódik az ügy, és még messze nincs felterjeszthető állapotban.

Jelentős feladat volt a Dél-Alföldi Ivóvízminőség-javító program éppen aktuális részfeladatának szakmai kontrollja. 2008-ban a 3.1 ütemen belül elkészültek az EMT-k, ezek kidolgozását szakmai észrevételünkkel folyamatosan segítettük (tervismertetések, véleményezések). Ott voltunk a kistérségi ismertetéseken, a havi előrehaladási tárgyalásokon, előzetes tervismertetőkön. Az „Optimális üzemeltetői struktúra tanulmány” készítése is elkezdődött, melynél hasonló, véleményezési feladatunk volt.

Kettő kormányrendelet által előírt víziközmű témájú adatgyűjtés gazdái voltunk (1378/06 ipar-statisztika, 1376/04 a közműves vízellátás és csatornázás tevékenység főbb műszaki gazdasági adatai.). Ezen felül több alkalommal készítettünk a VKKI és KvVM részére adatszolgáltatást; megküldtük a működési területünkön található 91/271/EGK rendelet 13. cikk szerinti 4000 leé-nél nagyobb terhelésű ipari üzemekre (SOLE Bácsbokodi Üzeme) vonatkozó adatokat, a 2000 leé feletti szennyvíztisztítók BOI₅ mérésének eredményeit és azok feldolgozását.

A TESZIR 2006. évi adatainak betöltésével kapcsolatos munkának a jelentős részét 2007-ben elvégeztük, korrekciós feladatok voltak még 2008. elején.

A 2007. évi adatok feltöltése ősszel megkezdődött.

A Területi Vízgazdálkodási Tanács – melynek titkári teendőit látjuk el – 2008-ben egy alkalommal tartott ülést, melyen belül előadás hangzott el „Magyarország jelentős vízgazdálkodási kérdéseiről” Dr. Perger László főosztályvezetőtől és „Jelentős vízgazdálkodási kérdések az ADUKÖVIZIG területén” címmel Koch György osztályvezetőtől. Megalakult a TVT-n belüli Vízyűjtő-gazdálkodási albizottság, melynek fontos szerepe lesz a vízyűjtő-gazdálkodási tervek véleményezésében.

A Szakmai Bizottság négy alkalommal véleményezett: a márciusi ülésén Fülöpháza szennyvízberuházásának megvalósíthatósági tanulmányát, májusban a vízminőség javítás EMT előzetes anyagát, november Kiskőrös szennyvízelvezetési agglomerációs felülvizsgálati anyagát, decemberben pedig Imrehegy település szennyvízberuházásának megvalósíthatósági tanulmányát.

A titkári teendők ellátása mellett a víziközmű tárgyú anyagokat is véleményezzük.

KÖVICE, VICE támogatással megvalósuló beruházásokkal kapcsolatban 2008-ban már nem volt teendő. (Nemesnádudvar 2008. elején adta le a beszámolóját.)

A KvVM döntése alapján a víziközmű témájú KEOP pályázatok értékelésében szerepet kaptunk, 2007-ben erre felkészítő, vizsgával záruló oktatásban vettünk részt, 2008-tól végeztük a tényleges értékelési munkát. Mindegyik pályázat az előkészítésre kért forrást. Összesen 14 pályázati értékelést végeztünk (ebből 4 db ismételt benyújtás), ezeken felül 3 pályázati anyagot újra kellett értékelni a bizottság határozata alapján. (A tényleges értékelés – anyag átnézése, értékelés összeállítása – pályázatonként min. 2 munkanap, melyen felül további 1-1 nap a konzultáció és a bírálóbizottsági ülés.) Egy napos értekezleten vettünk részt, a KEOP pályázatok értékelésével kapcsolatos tapasztalatok megbeszélésére,

Egyéb munkavégzés

- Társulatok (víziközmű) működésében az ADUKÖVIZIG képviselése.
- Tolmácsi teendők a Szerb és Horvát munkakapcsolatokban (Interreg pályázatok, szakmai programok, az vízkárelhárítási és a vízgazdálkodási albizottságok és munkacsoportjainak találkozóin, a háromoldalú jeges előkészítőn).
- 2008. decemberében az AQUAPROFIT ZRT. megkeresésére a Dél-alföldi régió ivóvízminőség-javító programon belül a jelenleg készülő elvi engedélyezési tervezésben és RMT-hez kapcsolódó adatszolgáltatásban elvállaltunk hét Csongrád megyei települést (Kisteleki kistérség). 2008-ban a helyszíni egyeztetések, adatgyűjtések folytak, a tervezést megkezdtük. Feladatunk 9 db elvi engedélyezési terv elkészítése, engedélyezésre benyújtása és az érintett településekkel kapcsolatos adatszolgáltatás az RMT-hez (költségbecslés, műszaki összefoglalók, stb.).

Árvízvédelem, folyószabályozás, vízminőségvédelem

1.) Beruházás

Újmohácsi védelmi központ 40 fős munkásszállás - 604100135

Az elmúlt évek során az Újmohácsi szakaszvédelmi központ felújítása megtörtént.

A szakaszvédelmi központ kiemelkedően fontos építménye a 40 fő elszállásolására alkalmas munkásszállás. A több évtizede épült létesítmény belső felújítására forrás hiány miatt a mai napig nem volt lehetőség.

Védekezési időszakban a védekező létszám kulturált elhelyezése nélkülözhetetlen feladat. Jelenleg a külső nyílászárók, a földszinti és az emeleti belső tér teljes felújítására került sor (folyosók, szobák, vizesblokkok, konyha).

Árvízvédelmi művek biztonságának növelése - 604100133

1. Baja-Foktői védelmi szakasz mentett oldali rézsú állékonyságának tervezése az Ebtófoki csatornaszakasznál

A 03.02. sz. Baja-Foktő árvízvédelmi szakaszon az Ebtófoki csatorna a védtöltéshez való közelsége és a párhuzamos vonalvezetése miatt, árvízvédelmi szempontból veszélyes szakasznak számít, melyet igazolt a 2002. és 2006. évi árvíz is.

A csatorna altalaja iszapos folyóshomok, melynek következtében a töltés alatt átszivárgó vizek hatására árvédekezésnél buzgárok keletkeznek, ezek a csatorna rézsúján állékonysági problémát is okoznak.

Az árvízi kockázat felmérését (csökkentését) a talajrétegződés ismeretében, talajmechanikai szakvélemény birtokában tervezés útján tudjuk biztosítani.

2. Kiemelten fontos rámpák feltöltése, murvázása

Az elmúlt évek árvízi jelenségei, valamint védekezési munkálatainak hatására a 03.01. sz. Baja-Margitta szigeti, valamint a 03.02. sz. Baja-Foktői árvízvédelmi szakaszon, számos helyen szükségessé vált a töltésre vezető rámpák helyreállítása.

A mentett oldali rámpák megcsúsztak, megsüllyedtek, így az esetleges védekezés során kedvezőtlen időjárási viszonyok esetén a rajtuk való közlekedés nehézkessé válhat.

A hullámtéri oldalon a rámpák hasonló módon kisebb mértékben megsüllyedtek, megcsúsztak az árvízi elöntés hatására, így azok helyreállítása mind a védekezési mind pedig a fenntartási munkálatok zavartalan végrehajtása érdekében szükséges.

A helyreállítási munkálatok keretén belül geodéziai felmérés és kiviteli terv készült. Ezt követően került sor a kiviteli munkálatokra a rámpák magassági és burkolat helyreállítására.

3. Véderdők felújítása néhány hullámverésnek fokozottan kitett védvonal szakaszon

Az árvízvédelmi fővédvonal fontos részét képezi a véderdő. Ezek állapot megőrzéséről éves keretterv keretén belül gondoskodik igazgatóságunk. Az elmúlt évek jelentős árvizei olyan jellegű károkat, elváltozásokat okoztak néhány hullámverésnek fokozottan kitett szakaszon, melyek azonnali beavatkozást igényelnek. A helyreállítási munkálatok keretén belül erdészeti felmérés és terv készült. Ezután került sor a kiviteli munkálatokra, az erdő felújításra és a fásításra.

A beavatkozás az alábbi véderdőszakaszokat érinti:

1. 03.02. sz. védelmi szakasz Érsekcsanádi révtől (10+600 tkm) - Sükösdi szakaszhatárig (14+100 tkm) fásítás
2. 03.01. sz. védelmi szakasz Dunafalvi révátkelőtől északra (30+000 - 34+000 tkm között) erdőfelújítás
3. 03.02. sz. védelmi szakasz Foktő-Meszesi gátórháztól északra (39+750 - 41+500 tkm között) fásítás

Jégtörő hajópark üzemképességének biztosítása – 604100174

A Nemzeti Közlekedési hatóság a vízi közlekedésben részt vevő járművekre időszakos vizsgálatok elvégzését rendeli el. A Jégtörő XI. m/s időszakos műszaki vizsgáján előírták a hajó partra húzását a víz alatti hajótest szemlélését. A szemle tárgya a hajótest sérülés mentességének megállapítása, a héjazati lemez lemezzvastagság mérése, a szemle során feltárt hiányosságok kijavítása, hajótest korrózió mentesítése, szükséges festések elvégzése. A segédmotor elhasznált, cseréje szükségessé vált, a beépítendő új motor a hajó elektromos áramellátását biztosítja, ehhez 110 kW teljesítményű motor szükséges. A javítások elvégzése után próbaüzemet kell tartani.

Téli kikötő kiépítésének előkészítése és rekonstrukciója – 604100172

Az Alsó-Duna-völgyi Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság a kezelésében lévő 5326. hrsz.-ú terület kerítésekkel lezárt északi és déli határa közötti kikötői partrezs rekonstrukcióját kívánja végrehajtani.

A rekonstrukciós munkák a kikötő jelenlegi üzemelési vízállás tartományát nem érintik. A beruházás célja a hajóknak a jelenlegi helyzettől kedvezőbb kikötési körülményei biztosítása, a vízterület szélesítése. A partrendezés által a kikötőben várakozó hajók mellett más vízi közlekedés számára szélesebb hely marad, a vízállásváltozással járó hajóműveletezés a kikötőben kedvezőbb lesz.

A beruházás indoka, hogy az ADUKÖVIZIG a kezelésében lévő jégtörő hajóflottát és működéséhez szükséges úszóeszközöket a mai állapottól kedvezőbb kikötői körülmények között tudja állomásoztatni és üzemeltetni.

Az érintett partszakasz az ADUKÖVIZIG üzemi kikötőjén belül a Türr átvágás 0+130 és 0+333 km szelvények között 203 m hosszban helyezkedik el. Ez a partszakasz a kikötő belső üzemi területe határai között fekszik.

Építési feladatok:

- Meglévő vas szádlemezekkel körbehatárolt terméskő kitöltésű kikötőponk bontása. (A bontás indoka, hogy a kikötőponkot összetartó vas szádlemezek elkorrodálódtak, szétestek, a kikötőponk a megsemmisülés határához érkezett).
- Alsó üzemi vízszintek tartományában vas szádlemez fallal alapozott kikötői padka vasbeton fejgerenda készítése. (A padka a hajóműveletezés kedvezőbbé tétele érdekében készül.)
- A tervezett hajóállásoknál kikötő pillérek, melyek a teljes üzemi vízállás tartományában megtámasztják a hajóflottát.
- Kikötő eszközök így kikötőbakok, támfészkek, úszóbejáró hidak telepítése.
- Kezelő lépcsők építése.
- Partburkolatok építése.
- Türr átvágás kotrása az üzemi terület előtti partszakaszon.

2.) Pályázatok

INTERREG IIIA pályázat magyar-horvát viszonylatban (befejeződött):

- A Dunaszekcső – Országhatár közötti dunai hajóút áteresztőképességének javítása

INTERREG IIIA pályázat magyar-szerb viszonylatban (befejeződött):

- Veszélyes Duna-szakaszok hidrodinamikai modellezése folyószabályozás tervezéshez.
- Határon átnyúló területet védő árvízvédelmi töltés fejlesztése.
- Dunai árvízvédelmi monitoring fejlesztése.

Nagyprojektekben való közreműködés:

- Duna árvízvédelmi projekt (a VKKI irányításával megtörtént a felmérési, tervezési és egyéb feladatok előkészítése).
- Duna hajózási projekt (a Duna hajózhatóságának javítása tárgyú projektet megalapozó tanulmány elkészítéséhez adatszolgáltatás és szakértői tevékenység).

3.) Fenntartás, üzemelés

A fenntartással és üzemeléssel kapcsolatos legfontosabb feladatok (gátórházak, védtöltés, Deák Ferenc zsilip, téli kikötő, jégtörő hajók, hajóút kitűzés) a rendelkezésre álló pénzügyi keret mértékéig teljesültek.

4.) Védekezés

Árvíz védekezési tevékenységet nem folytattunk.

Vízminőségi kárelhárítási és árvízvédelmi eszközeink alkalmazására és bemutatására a jogszabályi feltételek betartása mellett 2008. év novemberében megtartott gyakorlaton került sor.

Síkvidéki vízrendezés, Mg. vízhasznosítás

1. Beruházási feladatok

2008-ban Síkvidéki vízrendezés keretében beruházási munka Kiskunsági Főcsatorna 36+820-38+350 km-es szelvények közötti kotrása volt. A feladatot az igazgatóság saját kivitelezésben végezte, a kivitelezés az előírt határidőre, jó minőségben elkészült. A beruházási munka költsége 15.000 eFt .

2. Fenntartási feladatok

Síkvidéki vízrendezés:

2008-ban a síkvidéki művek fenntartási feladatainak ellátására csak minimális pénzügyi keret állt az igazgatóság rendelkezésére, melyből az alábbi feladatokat végeztük:

Kaszálás

Szakasz- mérnökség	nem kaszált		1x kaszált	2x kaszált	3x, vagy többször kaszált	összesen
	forrás hiány miatt	természetes állapotban tartandó				
Baja	270,20		62,658	0,0	0,0	324,10
Kalocsa.	200,66		5,370	37,49	15,0	258,52
Kunszentm.	278,052		10,753	20,277	12,177	321,259
Összesen:	748,912		78,781	57,767	27,177	903,879

Iszapolás

Szakaszmérnökség	iszapolás hossza [km]	Helye
Baja	1,15	Igali főcsatorna
Kalocsa	4,	VII.cs, Sárközi III. cs.
Kunszentmiklós	7,108	XXX. sz.. cs., II.sz. övcsatorna
Összesen:	12,258	

A csatornák iszapoló kotrási munkái során elvégeztük a belvízelvezetés szempontjából kritikus szakaszok egyoldali, gyökérzónás iszapolási munkáit.

Az év során végrehajtott preventív beavatkozások az igazgatóság kezelésében lévő szivattyútelepek (Érsekcsanádi, Vajastoroki) és műtárgyak (Kiskunsági főcsatorna Tassi zsilip) üzembiztonságának helyreállítását célozták.

Az őszi felülvizsgálat megállapításai alapján a kizárólag belvízvédelmi célú csatornahálózat az évek óta elmaradt karbantartási munkák miatt feladatának ellátására csak korlátozottan alkalmas. A belvízvédelmi főművek őszi felülvizsgálatán felmértük és rögzítettük azokat a csatornaszakaszokat, ahol egy belvízi helyzet kialakulása esetén a belvizek károkozás mentes levezetése érdekében azonnali preventív beavatkozásokat kell végezni.

3. Üzemelési feladatok

Síkvidéki vízrendezés:

A vízrendszerek, szivattyútelepek, őrzárások, és örtelepek üzemelési feladatait a szakágazat az éves üzemtervben jóváhagyottak szerint végrehajtotta.

Az üzemelési, karbantartási feladatok finanszírozásának egyre csökkenő, már-már megszűnést jelentő alacsony szintje csak rendkívül korlátozottan teszi lehetővé a belvízvédelmi főművek elvárható mértékű és színvonalú felkészítését a belvizes időszakokra. A 2008-as évben sem tudott a költségvetés a belvízelvezetés szempontjából kritikus csatornaszakaszok iszapolási, kaszálási, hínárvágási feladatainak ellátására megfelelő nagyságú fenntartási keretet biztosítani.

2008-ban több főcsatornánkon a belvízvédekezési időszakokon túl, öntözési idényben is tartósan a mértékadó vízszinteket meghaladó vízállások alakultak ki a csatornák vízlevezető képességi hiányosságai miatt.

Mg. Vízhasznosítás:

Az öntözővíz szolgáltatás biztonságos ellátása érdekében az idényre való felkészüléshez a szükséges intézkedéseket időben megtettük.

A rendszer átöblítését tavasszal elvégeztük, az öntözési üzemvízszinteket beállítottuk. Az év elején még 15.735 ha-os főműves engedélyezett területből, az év közben történt változások eredményeként a főműves engedélyezett terület 15.876 ha-ra nőtt. 5653 ha-ra kötöttünk szolgáltatási szerződést, az 1127 ha vízjogilag engedélyezett halastóból pedig 936 ha üzemelt.

2008-ban megöntözésre került 5653 ha terület, amihez 6.631.000 m³ vizet használtak fel a partner gazdaságok. A 936 ha halastóra 14.995.000 m³ víz került felhasználásra. A vegetációs időszakban kiemelt figyelmet kellett fordítani a vízszolgáltatás megfelelő ellátására, a csatornák megfelelő vízminőségi állapotának biztosítására, de a meleg nyár ellenére sem vízszolgáltatási, sem vízminőségi probléma csatornahálózatunkon nem volt.

4. Védekezés:

2008-ban belvízvédekezésre 2 alkalommal került sor, egyszer a területre hullott jelentősebb csapadék, egyszer a Dunán levonuló árhullám miatt.

A belvízvédekezési időszakok:

- 2008.01.07. – 2008.02.24.

- 2008.07.26. – 2008.07.30.

A belvízvédelmi készültség időszakában két-két szivattyútelep üzemelt (Karapancai és Herczegszántói, illetve Foktői és Érsekcsanádi)

Egy esetleges komoly belvízvédekezés során a vízlevezetés biztosítása érdekében azonnal jelentős beavatkozásokat kell végrehajtani a károk megelőzése, a főcsatornák vízlevezető képességének helyreállítása érdekében. A befogadók rendezetlensége negatív következményekkel járhat a belterületek vízkárelhárítási feladatainak ellátására is.

2.) Az előirányzatokkal való gazdálkodás:

Az eredeti előirányzat év közben közel duplájára módosult, elsősorban intézményi és kisebb részben fejezeti hatáskörben.

A fejezeti hatáskörű előirányzat változás a kormányzati beruházás, fenntartási keret, védekezési feladatok előirányzata.

Az előirányzat módosítások teljesítése bevétel és kiadás oldalon is teljesült.

Intézményi kezdeményezésű előirányzat módosítás a működési, vállalkozási többletbevételekből, átvett pénzeszközökből adódott.

A saját bevételek teljesítésénél minimális elmaradás mutatkozik, a kiszámlázott, pénzügyileg 2009. januárban teljesített tételek miatt.

Az előirányzott feladatok teljesültek, az üzemelési fenntartási és beruházási munkák lezárultak.

A Magyar Államkincstár által nyilvántartott és a beszámolóban szereplő előirányzatok között eltérés nincs. A teljesítések között kiadás oldalon plusz-mínusz eltérések oka a nem megfelelő KTK alkalmazása, de összességében eltérést a kincstári és költségvetési beszámoló nem mutat.

A 2007. évi pénzmaradvány az előírt, engedélyezett módon került felhasználásra, a 2008. évben keletkezett intézményi maradvány minimális, kötelezettség-vállalással terhelt.

Az ár- és belvízvédelmi művek fenntartására, preventív védekezésre és helyreállítási feladatokra 2008.évben egyetlen forrás a fejezeti kezelésű előirányzatok terhére vízkárelhárítási művek fenntartása címen 125,8 MFt, mely maradéktalanul az előírt legszükségesebb feladatokra felhasználásra került.

II. Az egyes előirányzatok részletes bemutatása

1.) Személyi juttatások és munkaadókat terhelő járulékok

Az igazgatóság 2008. évi tényleges átlagos statisztikai állományi létszáma 250 fő, nyitó munkajogi létszám 250 fő, a záró – az engedélyezett – 250 fő.

Az igazgatóságon betöltetlen álláshely nincs. A létszám képzettségi összetétele 2 % alapfokú, 71 % középfokú, 27 % felsőfokú végzettségű.

A személyi juttatás eredeti előirányzata 604,2 MFt módosított előirányzata 782,3 MFt, teljesítés 778,9 MFt. A személyi juttatás előirányzat módosítása a többletfeladatok személyi juttatása, valamint a működési többletbevétel terhére előirányzott jutalom keret.

Az igazgatóság dolgozóit havonta nem rendszeres juttatások illetik: étkezési jegy, Patika egészségpénztári befizetés, önkéntes nyugdíjpénztári munkáltatói tagdíj hozzájárulás. Az önkéntes nyugdíjpénztárnak valamennyi dolgozó tagja, 2008. évben 29,9 MFt befizetés történt. Júliusban a dolgozókat beiskolázási támogatással segítettük, év végén a jutalmazás egyik formája a csekély értékű ajándékutalvány vásárlása volt, dolgozónként 41 eFt értékben. A külső személyi juttatások két tételből adódnak, egyrészt a 93 fő vízrajzi észlelő megbízási díja 5 112 eFt, valamint a felmentett dolgozók felmentési időre eső juttatása 804 eFt.

2.) Dologi kiadás

Dologi kiadások eredeti előirányzata 249,5 MFt, módosított 591,3 MFt, teljesítés 586,2 MFt. Az előirányzat módosítások a már említett többletfeladatokból adódnak.

A dologi kiadásoknál az év folyamán mindvégig a takarékosági intézkedéseket szem előtt tartottuk, a rendelkezésre álló pénzügyi keretből a legszükségesebb szakmai feladatokat tudtuk ellátni. Az eredeti előirányzathoz képest a módosított előirányzat és teljesítése a készletbeszerzés, bérleti díjak, egyéb szolgáltatások, valamint ezen költségek áfa vonzatánál mutat jelentős változást, melynek oka elsődlegesen a vállalkozási tevékenység, valamint az alaptevékenység többlet feladatai. A közüzemi díjak esetében az eredeti előirányzathoz képest a teljesítés jelentősen alacsonyabb. Kiemelkedően magas az eredeti előirányzathoz képest a karbantartási, javítási kiadások teljesítése. Ennek oka egyrészt a fenntartó gépek állapota, mely állandó javításokat igényel, másrészt pedig az örtelepek karbantartási munkái.

3.) Működési célú pénzeszköz átadás

Az igazgatóságnak 2008. évben működési célú pénzeszköz átadása nem volt. Alapítványt pénzeszköz átadással, illetve eszközök térítésmentes átadásával nem támogattunk.

4.) Intézményi beruházási kiadások

Az igazgatóság intézményi beruházás eredeti előirányzata 5 MFt, módosított előirányzata 81,7 MFt a teljesítés 80,3 MFt. Az előirányzat módosítás forrása a vállalkozási tevékenység eredménye, valamint a működési többletbevétel.

A beszerzések informatikához kapcsolódó eszközök, szakmai gépek, melyek igen nagy szerepet játszanak az alaptevékenység és a védelmi feladatok magas színvonalú ellátásában.

5.) Felújítás

Az igazgatóság 2007.évben megkezdte és 2008-ban felügyeleti szervtől kapott intézményi felhalmozási támogatásból folytatta az igazgatósági székház felújítási munkákat. Az előirányzott 20MFt-os központi támogatást 5,6 MFt saját forrással megemeltük és az épület átalakítás 2008. őszén befejeződött, mellyel az akadálymentesítés is megoldódott.

6.) Felhalmozási célú pénzeszköz átadás

Az igazgatóság 2008. évben 129 eFt felhalmozási célú pénzeszközt adott Dávod község Víziközmű Társulatának a dávodi csatornaórház szennyvíz bekötési hozzájárulásaként.

7.) Egyéb központi beruházások

Az igazgatóság 2008. évi központi beruházás módosított előirányzata 35,7 MFt, mely 35,7 MFt költségvetési támogatással teljesült. A beruházási feladatok a tervezett műszaki tartalommal és költségvetéssel elkészültek

8.) Kölcsönök

Az igazgatóság lakásépítés, lakásvásárlás számlájának nyitó egyenlege 4 021 eFt, támogatásban 2008-ban 14 fő részesült 3 800 eFt összegben. A visszatörlesztés összege 1 566 eFt, a számlavezetést terhelő dolgozói és munkáltatói kezelési költség 109 eFt, így a záró egyenleg 1 678 eFt. A kölcsönök állománya 2008. december 31-én 6 932 eFt.

8.) Bevételek

Az igazgatóság bevételi eredeti előirányzata 1 052,1 MFt, módosított előirányzata 1 748,3 MFt, teljesítés 1 752,6 MFt. A bevételeknek három forrása a költségvetési támogatás, átvett pénzeszköz és a saját bevétel.

A költségvetési támogatás 802,1 MFt eredeti előirányzata 1034,3 MFt-ra módosult, és teljesült.

A módosítás fő tényezői a fenntartási célkeret, a védekezési, helyreállítási feladatok, intézményi és kormányzati beruházás.

A támogatásértékű működési bevétel a földalapú támogatás, valamint a KEOP keretében végzett feladatok finanszírozása.

A támogatásértékű felhalmozási bevétel az Interreg pályázatok támogatása, a saját kivitelezésű kormányzati beruházás, valamint a GMK-tól a RORO kikötő fejlesztésére átvett kormányzati beruházási forrás.

Az igazgatóság működési bevételeinek eredeti előirányzata 245,0 MFt, a módosított 544,0 MFt, a teljesítés 542,0MFt, melyből a vállalászási tevékenység bevétele 188,1 MFt.

Az igazgatóság a vállalászási tevékenység eredményét 41,8 MFt-ot az alaptevékenység feladataira fordította vissza.

A követelések állománya a nyitó 22,1 MFt-tal szemben a záró állomány 67,6 MFt, melyből 61,2 MFt 2009. januárban pénzügyileg rendeződött. Korábbi évek követelés állománya 2,0 MFt, melyet jogi úton próbálunk behajtani.

10.) Fejezeti kezelésű előirányzatokból átvett feladatok értékelése:

A fejezeti kezelésű előirányzatokból finanszírozott feladatok 2008. évben az előírtaknak megfelelően teljesültek. A fenntartási és védekezési feladatokra előirányzott támogatás műszakilag és pénzügyileg maradéktalanul teljesült. A feladatfinanszírozásba vont központi beruházások az előirányzathoz képest 100%-ban teljesültek.

11.) Előirányzat maradvány elszámolása

A tárgyévet megelőző időszakban keletkezett és jóváhagyott 4 326 eFt maradvány az engedélyezett módon felhasználásra került. A tárgyévben keletkezett 13 352 eFt maradvány levezetését kiemelt előirányzatonként II/2B tábla tartalmazza. Az előirányzat maradvány 2009. évre kötelezettségvállalással terhelt, 4100 eFt az OKKP által meghatározott feladatokra, 7710 eFt 2008. évről áthúzódó bányajáradék, 1542 eFt pedig áthúzódó közüzemi díj.

III. Egyéb

1.Gazdasági társaságokban való részvétel

Az igazgatóság vagyonában 2008. évi nyitó tételként még szerepelt BOKK Kft-ben lévő egyharmados tulajdon 3 MFt értékben. A Vagyongazdálkodásról szóló tv. értelmében az üzletrészt felajánlottuk az MNV Zrt-nek, erről a megállapodás 2008. március 12-én aláírásra került és a Társasági részesedés térítésmentes átadása megtörtént.

2.Társadalmi szervek támogatása

Az igazgatóság 2008. évben társadalmi szervezetet nem támogatott.

3.Vagyongazdálkodás

Az igazgatóság tárgyi eszköz állományában jelentős változás nem történt. A befejezetlen beruházások állománya jelentősen csökkent az előző év záró állományához képest, ennek oka, hogy megtörtént a Mohácsi Határkikötő üzembe helyezése.

Az igazgatóság kezdeményezésére folyamatban van a Mohácsi Határkikötő vagyonkezelői jogának átadása a GKM felügyelete alá tartozó Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központ felé a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt bevonásával. Az építmény ingatlan-nyilvántartásba történt bejegyzését követően az MNV Zrt iránymutatása alapján az igazgatóság az ingatlant térítésmentesen átadja a vagyonkezelésre kijelölt szervezetnek.

A térítésmentesen, piaci értéken átvett tárgyi eszközök állománya 2008-ban 250 eFt értékű volt..

Egyéb térítésmentes átvétel a megszűnő ÁBK Sz-től nulla értéken nyilvántartott tárgyi eszközök, valamint a KvVM-től 791 eFt értéken védelmi készlet.

Az igazgatóság részéről térítésmentes átadás a VKKI részére 122 eFt /korábbi téves átadás helyesbítése/, valamint az ÉDUKÖVIZIG részére 1 db ADM csónakmotor átadása 3031 eFt értékben.

A vagyongazdálkodás éves beszámolóját határidőre mellékeljük.

4.Nemzetközi támogatások, éven túli kötelezettségvállalások

Az igazgatóság négy Interreg pályázatban vett részt, kettő 2006-ban indult, kettő pedig 2007-ben. Valamennyi pályázat 2008-ban sikeresen befejeződött. A megvalósítás a szerződés szerint előírt műszaki tartalommal teljesült, az elszámolás és a támogatás folyósítása megtörtént.

5. Aktív és passzív pénzügyi elszámolások bemutatása

Az aktív függő elszámolások záró egyenlege 96 eFt, mely téves utalásból és december havi valuta elszámolásból áll..

Az aktív átfutó elszámolások záró egyenlege 4560 eFt, mely december havi hó közti nettó bér, illetményelőleg, és a december havi önkéntes nyugdíjpénztár befizetéséből tevődik össze.

A passzív függő elszámolások záró egyenlege 31 eFt, mely túlfizetésből és jótállási kötelezettségből adódik.

6.FEUVE rendszer működése

A folyamatba épített, előzetes és utólagos vezetői ellenőrzés az igazgatóságnál működik. A már meglévő, kiadott szabályzatok, kialakított folyamatok biztosítják a rendelkezésre álló források szabályszerű, szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását. Az előírt szabályzatok határidőre elkészültek és kiadásra kerültek.

Kérem az Alsó-Duna-völgyi Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság 2008.évi intézményi költségvetési beszámolójának szöveges indoklását elfogadni szíveskedjék.

Baja, 2009-02-25

Tisztelettel:

Telkes Róbert
igazgató